

Ubránila by se Evropa bez Ameriky?

Zdroji ano. Evropa má proti Rusku zhruba desetkrát větší ekonomiku, třikrát víc obyvatel a víc vojáků v aktivní službě. Problém je jinde: 27 armád bez společného velení.

To je krátká odpověď. Ta delší zabere pět minut a stojí za ně, protože málokterá otázka se dnes týká každého z nás víc.

Kolik síly Evropa má

Začneme tím, co se dá spočítat. Evropská unie má 450 milionů obyvatel, Rusko 144 milionů. Evropská ekonomika je zhruba desetkrát větší než ruská. Evropští členové NATO dávají na obranu přes 400 miliard dolarů ročně; ruský vojenský rozpočet je nominálně kolem 150 miliard – v přepočtu na to, co si za ně armáda doma skutečně pořídí, se rozdíl zmenšuje, ale nemizí.

Vojáků v aktivní službě mají evropské státy dohromady přes 1,4 milionu. Rusko po třech letech války a mobilizacích udává asi 1,3 milionu a chce růst.

Na papíře tedy Evropa vede skoro ve všem. Kdyby síla armád byla součtem kolonek v tabulce, tahle stránka by tu nemusela být.

V čem je háček

Síla armád není součet kolonek. Rusko má jednu armádu s jedním velením. Evropa jich má sedmadvacet – každou s vlastním generálním štábem, vlastními nákupy a vlastním parlamentem, který o nasazení rozhoduje.

Mnichovská bezpečnostní konference před lety spočítala, že evropské státy provozují zhruba 178 různých zbraňových systémů. Spojené státy třicet. Jenom hlavních typů bojových tanků má Evropa sedmnáct; americká armáda jeden. Každý typ znamená vlastní náhradní díly, vlastní munici, vlastní výcvik – a peníze, které se rozpustí v duplicitách, místo aby stavěly sílu.

A pak jsou schopnosti, které Evropě prostě chybí, protože je desítky let dodávala Amerika: průzkumné satelity, tankování ve vzduchu, strategická přeprava, potlačení protivzdušné obrany. Bez nich moderní armáda vidí špatně, letí krátce a přesouvá se pomalu.

Bruselský institut Bruegel s Kielským institutem spočítaly, co by obrana Evropy bez americké účasti vyžadovala: asi 300 tisíc vojáků navíc – zhruba 50 nových brigád – a výdaje vyšší nejméně o 250 miliard eur ročně, tedy kolem 3,5 % HDP. Ne proto, že by Evropa byla chudá. Proto, že dnes platí za rozdělenost.

Kolik je času

Odhady západních rozvědek a NATO, za jak dlouho by Rusko mohlo být schopné napadnout členskou zemi aliance, se pohybují mezi třemi a deseti lety od konce bojů na Ukrajině. Jsou to odhady, ne proroctví. Ale plánovat obranu má smysl podle horší varianty – pojišťujeme se také proti požáru, který nejspíš nepřijde.

Jedna věc navíc: Evropa jaderné zbraně má. Francie jich drží kolem 290, Británie kolem 225. Není to americký arzenál, ale není to nula – odstrašení na kontinentu existuje i bez Washingtonu.

Takže: ubránila, nebo ne?

Poctivá odpověď zní: dnes s obtížemi. Krátkou, rychlou válku o Pobaltí by dnešní Evropa bez Ameriky vedla riskantně – chybí jí velení, logistika a část klíčových schopností. Dlouhou válku by naopak Rusko proti desetinásobné ekonomice vést nemohlo.

Jinými slovy: Evropa není slabá. Evropa je neupřádaná. To je podstatný rozdíl, protože slabost

se léčí dlouho a drazo – neuspořádanost je rozhodnutí, které jde změnit.

Otázka, která z toho plyne

Sedmadvacet armád, sedmnáct typů tanků, žádné společné velení. Nikdo to tak nenavrhoval; jen to tak zůstalo. Kdyby náš kontinent jednal jako celek – jedna obrana, jeden hlas navenek – nemusel by se ptát, jestli se ubrání. Odpověď by byla samozřejmá, tak jako si dnes nikdo neklade otázku, jestli se ubrání Amerika.

Všechny otázky →

ČASTÉ OTÁZKY

Kolik vojáků má Evropa a kolik Rusko?

Evropské státy dohromady přes 1,4 milionu vojáků v aktivní službě, Rusko zhruba 1,3 milionu. Rozdíl je v organizaci: ruští vojáci slouží jedné armádě, evropští sedmadvaceti.

Kolik by stála obrana Evropy bez USA?

Podle institutů Bruegel a Kiel asi 250 miliard eur ročně navíc, tedy zvýšení výdajů na zhruba 3,5 % HDP, a asi 300 tisíc vojáků navíc.

Za jak dlouho by Rusko mohlo být připravené napadnout zemi NATO?

Odhady rozvědek a NATO uvádějí tři až deset let od konce intenzivních bojů na Ukrajině. Jde o odhady připravenosti, ne o předpověď útoku.

Má Evropa vlastní jaderné zbraně?

Ano. Francie drží kolem 290 hlavic, Británie kolem 225. Evropské odstrašení existuje, i když je menší než americké nebo ruské.

Co znamená „evropský pilíř NATO“?

Uspořádání, kdy Evropa uvnitř aliance unese svou část obrany vlastními silami – se společným velením a schopnostmi – místo spoléhání na americké. NATO tím sílí, nenahrazuje se.

ZDROJE

- Bruegel/Kiel: Defending Europe without the US (2025)
- Munich Security Report (fragmentace zbraňových systémů)
- NATO souhrny výdajů 2024
- SIPRI/FAS (jaderné arzenály)
- Odhady BND / dánské rozvědky / NATO k ruské připravenosti